

životopis moći će s velikom korišću upotrijebiti propovjednici prigodom svetkovine Marije Magdalene. — Preporučujemo. **Dr. J. Oberški.**

Bessodes (Abbé Maurice): **Saint Roch**, histoire et légendes. Turin-Rome, Ed. Libreria Marietti 1931, 8°, VII + 170. str.

Kao što je isti pisac u životopisu Marije Magdalene sabrao i kritički proučio podatke predaje o njezinu životu, tako je u životopisu sv. Roka preduzeo sebi za zadaću, da iz brojnih podataka sastavi što kritičniji prikaz života sv. Roka, koji se naročito mnogo poštuje u njegovom zavičaju, t. j. u okolici Montpellier-a, rodnoga grada ovoga sveca. Najznatniji životopisi, iz kojih je pisac crpao podatke o životu ovog sveca, jesu ovi: Vita Rochi confessoris, F. Diedo, Brescia 1478: Acta breviora, Anonymos (iz ovog djela su crpljeni podaci o životu ovog sveca u kolekciji oo. Bolandista); zatim od I. Pin-a, biskupa u Rieux-u i ujedno francuskog dipl. poslanika u Veneciji (1516), od Petra de Natalibus (1493), L. Maldura (1510), Barthélemy Barotti (1525).

Prema podacima ovih životopisa sv. Rok rodio se g. 1295. Proučio je pravni studij, da se tako osposobi za socijalno djelovanje, a zatim teologiju da uzmogne što bolje služiti Bogu. Oboje je studirao u Parizu. U dobi od 20 godina umru mu roditelji. On proda svu svoju baštinu i podijeli među siromaha. Na putovanju u Rim zaustavi se u gradovima Rimini i Piacenza, gdje je strašno harala kuga. Tu je njegovao kužne bolesnike i mnogima svojom molitvom isprobio čudesno zdravlje. Umro je 16. kolovoza 1327. g. navršivši tek 32 godine života. — Poslije njegove smrti proslavljena je njegova svetost mnogobrojnim čudesima, a osobito se pokazao kao moćni zagovornik u kužnim bolestima. Prema svjedočanstvu historičara Baronija utekli su se sv. Roku kao zaštitniku proti kuge i sami oci na općem crkvenom koncilu u Konstancu g. 1414., te je po njegovu zagovoru kuga prestala. Od toga vremena, po odobrenju Crkve, prizivaju Roka kao sveca i zaštitnika protiv kužnih bolesti u čitavom kršćanskom svijetu. Kako je poznato, kult sv. Roka mnogo je raširen također u našem narodu, pa ako bi se tko god zanimao za kritičan prikaz njegova života, osobito prigodom njegove godišnje svetkovine, moći će se uspješno poslužiti ovim djelom.

Dr. J. Oberški.

Drane Franciska O. P.: **Duh Dominikanskog Reda**, prikazan i osvijetljen primjerima iz života njegovih svetaca i blaženika. Izdanje Naklade »Istina«, Dominikanski samostan, Zagreb 1932., Kažotičev trg 4, 8°, str. VIII + 328. — Cijena Din 40.—

Ovo je djelo originalno napisano od engleske autorice, članice dominikanskog Reda. Prevedeno je na hrvatski od anonimnog prevodioca, kojemu nije stalo do kakvih ličnih literarnih pretenzija, nego do dobre stvari, t. j. da po ovom djelu naš narod što bolje upozna duh djelovanja i redovničkog života dominikanskog reda. Knjiga je razdijeljena u tri dijela: prvi dio nam crta temeljna načela, po kojima se ravna taj red; drugi dio govori o pobožnostima, koje se navlastito gaje u ovom redu; treći nam dio opisuje pojedine točke dnevnoga reda dominikanaca. Svagdje nam knjiga iznosi obilje primjera iz života najuzornijih muških ili ženskih članova ovoga reda i time dobiva naročitu privlačivost i zanimivost. Čita se

ugodno i lagano. Tko hoće da temeljito upozna duh i djelovanje dominikanskoga reda, a osim toga tko želi da i sam nade obilja pobude za krepstan kršćanski život, neka se posluži ovom vrijednom knjigom. Hrvatsko se izdanje odlikuje lijepim prijevodom i vrlo ukusnom opremom; tisak na finom papiru sa nekoliko ilustracija. Prema svom opsegu cijena joj je umjerena, pa je zato toplo preporučujemo.

Dr. J. Oberški.

Luscau-Colomb, Manuel D'Études Bibliques, Tome V (II partie). Les dernières Épîtres de saint Paul. Les Épîtres catholiques. L'Apocalypse Paris. Pierre Tequi 1931.

Ovaj svezak bavi se ostalim Pavlovim poslanicama, katoličkim poslanicama i Otkrivenjem.

Što sam spomenuo u pohvalu prvog sveska, vrijedi i za drugi.¹

Raspravljajući o mjestu, gdje su pisane četiri poslanice; Efežanima, Kološanima, Filipljanima i Filemonu, zastupaju pisci općenitiju sentenciju, da su pisane u Rimu. Uspješno pobijaju noviju sentenciju, koju je svojim ugledom proširio *Deissmann*, da su poslanice pisane u sužanjstvu Efeškom.

To sasvim arbitrarno mišljenje krepko je oborio *Dr. Schmid*, *Zeit und Ort der paulinischen Gefangenschaftsbriefe*. Freiburg i. B. 1931. Da je Pavao pisao u Efezu, morao bi dulje biti ondje utamničen, a je li moguće, da da bi to Luka u Djelima zašutio. Ako je bio kratko vrijeme u tamnici, ne bi mogao sve poslanice napisati. Lagrange hvali solidnu Schmidovu disertaciju i ubraja ga među prve njemačke katoličke tumače: prend rang *décidément parmi les meilleurs exégètes catholiques de l'Allemagne*.²

Opširnije govore o naslovnim poslanice Efežanima. Dopuštaju vjerovatnost Harnackove sentencije, da je poslanica pisana za općinu u Laodiceji; ali drže najvjerovatnijim, da poslanica ima enciklički karakter. Iznenaduje, što u literaturi nije spomenuto vrsno djelo spomenutog Schmid, *Der Epheserbrief des Apostels Paulus*. Freiburg i. B. 1928.

U poslanici Filipljanima trebalo je navesti čuvenu disertaciju: *Schumacher, Christus in seiner Präexistenz und Kenose nach Phil. 2, 5—8 Rom*. 1914. — Bila bi slika Kenoze potpunija.

U pastoralnim poslanicama, gdje potanje pretresaju pitanje crkvene hierarhije, ne bi smjelo manjkati ime Dunina Borkowskoga, ni Brudersa.

U Apokalipsi nigdje ne nalazimo upozorenje na znamenita tumačenja priznatih biblicista: Zahn, *Die Offenbarung des Johannes* (2. B.) Leipzig-Erlangen 1924. 1926. — Hadorn, *Die Offenbarung des Apostels Johannes und die hellenistische Kosmologie und Astrologie. Eine Auseinandersetzung* Franz Bolls »Aus der Offenbarung Johannis. Freiburg i. B. 1929.

U tumačenju 2, 8—11 lista upravljenoj na anđela u Smirni bilo bi dobro, da je barem nešto natakunato, da se proroštvo i krasna pohvala vjernosti odnosi na velikog biskupa i mučenika Polikarpa, učenika Apostola Ivana i pisca Apokalipse.³

Dr. Franjo Zagoda.

¹ »Bogoslovska Smotra« 1931. broj 3. p. 348. 9.

² *Revue Bibliques* 1932. n° 1, p. 122. 3. 4.

³ Zahn l. c. (I. Hälfte) p. 228—241.